

Seutuvertailut

Lasten ja nuorten lautakunta 29.11.2022 § 103
562/12.00.02/2022

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja

Hyvinvointipalvelujen työryhmä 15.9.2022 / kehittämispäällikkö Kankkonen

”Seutuvertailut kokoavat yhteen Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kunnan esi- ja perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen keskeiset tunnusluvut. Tampereen kaupunkiseudulla on tehty nykymuotoisia seutuvertailuja vuodesta 2017 lähtien. Vertailussa käytettävät talous- ja toimintatiedot on kerätty kaupunkiseudun kunnilta keväällä ja kesällä 2022. Lisäksi lähteinä on käytetty Kuntaliiton ja Tilastokeskuksen tietoja. Vertailut on valmisteltu Pirkkalan kunnan talousjohtajan Tommi Ruokosen johdolla ja tiiviissä yhteistyössä opetuksen ja varhaiskasvatuksen asiantuntijoiden kanssa. Vuoden 2021 jälkeen seutuvertailujen laatija vaihtuu ja tehtävässä aloittaa suunnittelija Henrik Hiekkataipale Tampereen kaupungilta.

Seutuvertailujen kokoaminen voidaan tunnistaa oppimis- ja kehittämisprosessiksi, joka rakentaa syvällisempää ymmärrystä palveluista ja tulevaisuuden tarpeista sekä auttaa kehittämään toimintaa edelleen. Seutuvertailut toimivat tietopankkina myös päätöksenteossa esimerkiksi kuntien talousarvioita valmisteltaessa. Vertailuja on päättäjien pyynnöstä kehitetty niin, että ne sisältävät myös kuntakohtaiset toimenpidesuosituksia.

Vuoden 2021 tulostiedot

Varhaiskasvatus:

- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin jatkoi hienoista nousuaan.
- Päiväkotien käyttöaste nousi edellisestä vuodesta.
- Varhaiskasvatuksen kustannustaso pysyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Toteutuneen hoitopäivän hinta laski edelliseen vuoteen nähden.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen jatkuu seudulla, mutta kasvu on tasaantunut.

Esi- ja perusopetus:

- Perusopetuksen oppilasmäärä on edelleen kasvanut, mutta kasvuvauhti hidastuu.
- Keskimääräinen oppilaskohtainen kustannus on kasvanut edellisestä vuodesta.
- Laskennallinen ryhmäkokoo on kasvanut lähes kaikissa seudun kunnissa. Korona-avustukset ovat vaikuttaneet kehitykseen.
- Kuntien on hyvä tarkastella TEAviisarin mittareiden taustalla olevia tekijöitä ja kytkeä tarkastelu kuntien käytänteisiin.

Lukiokoulutus:

- Opiskelijamäärät ovat olleet seudulla nousussa.
- Useimmilla koulutuksenjärjestäjillä opiskelijakohtaiset kustannukset ovat nousseet, muutamalla kustannukset ovat myös pienentyneet.
- Valtionosuus kattaa pääsääntöisesti suuremman osuuden kustannuksista kuin aikaisempina vuosina.”

Oriveden varhaiskasvatus

Johtopäätökset:

- 1–5-vuotiaiden osallistumisaste on noussut entiselle tasolle ja 5-vuotiaiden osallistumisaste on jatkanut nousuaan.
- Vuonna 2021 Orivedellä käyttöön otettu varhaiskasvatuksen palveluseteli on nostanut yksityisen palvelutuotannon osuuden 19 prosenttiin.
- Tehostetun ja erityisen tuen lasten osuus on Orivedellä seudun 3. korkein. Varhaiskasvatuksen erityisopettajaresurssia on käytettävissä hyvin, ja Orivedellä on laskennallisesti vähiten lapsia erityisopettajaa kohti.
- Palveluverkkoon tehdyt muutokset näkyvät varhaiskasvatuksen kustannusten muutoksina ja laskuna.
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksutulo on seudun matalin.
- Nykyisistä toiminnanohjausjärjestelmistä ei saada Oriveden varhaiskasvatuksen käyttöaste- ja hoitopäivätietoja.

Toimenpide-ehdotukset:

- Henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen on mietittävä keinoja.
- Varhaiskasvatuslain edellyttämää henkilöstörakenteen muutosta vuoteen 2030 mennessä tulee jatkaa.
- On valmistauduttava mahdolliseen kaksivuotiseen esiopetukseen ja siitä syntyvään varhaiskasvatuspaikkojen lisätarpeeseen.

Oriveden esi- ja perusopetus

Johtopäätökset:

- Laskennallinen keskimääräinen ryhmä koko kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla on seudun pienin.
- Alakouluverkon rakenne ja yhdysluokkaopetus vaikuttavat laskennalliseen ryhmäkokoan ja kustannusrakenteeseen.
- Opetuksen oppilaskohtaiset henkilöstökustannukset ovat seudun suurimpia Vesilahden ja Pirkkalan kanssa, mutta muut kulut (mm. tarvikkeet, oppikirjat, ict-laitteisto) ovat seudun pienimpiä.
- Kustannusrakenteeseen vaikuttaa kaupunkitasoisen vaativan erityisen tuen ryhmän perustaminen.
- Oppilaan tukeen ja hyvinvointiin on resursoitu paljon. Laskennalliset oppilasmäärät erityisopettajia, koulunkäynninohjaajia ja koulukuraattoreita kohti ovat seudun pienimmät.

Toimenpide-ehdotukset:

- Uuden alakouluverkon myötä henkilöstörakenne on tarkoituksenmukainen, mutta kustannuksia tulee seurata edelleen.
- Ict-laittekantaa tulee lisätä, tarkoituksena on hankkia Chromebookit jokaiselle 4. ja 7. vuosiluokan oppilaalle.
- TEAviisarin tuloksia on tarkasteltava monialaisesti erityisesti peruskoulujen johtamisen osa-alueiden sekä huoltajien osallisuuden kehittämiseksi.
- Oppilaiden tukeen ja hyvinvointiin on tärkeä resursoida jatkossakin.

Oriveden lukiokoulutus

Johtopäätökset:

- Oriveden lukion oppilaskohtaiset kustannukset ovat jatkaneet nousuaan.
- Kurssimäärä on seudun toiseksi korkein Svenska samskolanin jälkeen. Lentopallo-, urheilu- ja kirjoittajapainotus lisäävät kurssien määrää.
- Lukiokoulutuksen laskennallinen kurssihinta on seudun pienin.

-Oriveden lukiossa on prosentuaalisesti eniten Pirkanmaan ulkopuolelta (18,44 %) tulevia opiskelijoita.
-Lukion opiskelijamäärä on 142, ja se on vähentynyt kolmella opiskelijalla vuoteen 2020 verrattuna.

Toimenpidesuosituks:

-Lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta tulee lisätä suunnitelmallisesti kustannusten kasvun hillitsemiseksi ikäluokkien pienentyessä. Oma lukio on erittäin tärkeä toisen asteen oppilaitos paikkakunnan nuorille, lisäksi sillä on merkittävä rooli kaupungin elinvoiman ja muuttovoiton kasvun rakentamisessa. Oriveden lukioon tavoitellaan opiskelijoita myös muilta paikkakunnilta.

-Lukion nykytilan ja kehittämistarpeiden selvitys tulee tehdä monialaisesti yhdessä henkilöstön ja luottamushenkilöiden kanssa. Työn avulla selvittää mm. seuraavia asioita:

- lukiokoulutuksen seutuvertailun kustannusrakenteen tarkastelu ja analyysi,
- lukion kurssimäärän muodostuminen ja kurssikohtaiset opiskelijamäärät,
- lukion painotuslinjojen (lentopallo, urheilu, kirjoittaja) merkitys ja kustannusrakenne,
- tva-järjestelmän toimivuus lukiossa,
- kokousrakenteet,
- henkilöstön koulutustarpeet,
- henkilöstön hyvinvoinnin tukemisen toimenpiteet,
- yhteistyön rakenteet Tampereen seudun ammattiopiston Tredun Oriveden toimipisteen kanssa,
- kaksoistutkinnon suorittamisen mahdollisuudet,
- johtamisjärjestelmän toimivuus (rehtori, apulaisrehtori),
- henkilöstön, opiskelijoiden ja huoltajien palautekyselyt,
- markkinoinnin kehittäminen tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi yhdessä kaupungin elinvoimajaoston kanssa sekä
- lukion tilojen toimivuuden kartoittaminen.

Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen seutuvertailut 2021 ovat liitteenä. Lukiokoulutuksen seutuvertailu on lisäksi luettavissa seuraavasta linkistä:

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiMDg0ZTU4ZjQyYTU4NS00ZGJhLW11ZDctYmE2NTBiNGQ2YTNhliwidCI6ImRkZTVkYzEYLWJkM2MtNGMwNi04NWNjLTMOMzYxZWZlOWFkNCIsImMiOiJh9&pageName=ReportSection938f98218209c7b05b9b>

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Päätösehdotus

Lasten ja nuorten lautakunta merkitsee tiedoksi Tampereen kaupunkiseudun seutuvertailut vuodelta 2021.

Seutuvertailut annetaan edelleen tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että kaupunginhallituksen edustaja Eliisa Suhonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 20.30.

- - - - -